

(Kärleken.doc)

## **Brev till nyomvända**

### **III Grunddraget i barnets karaktär**

#### **1 Kärleken**

#### **Summa summarum**

Inledningsstycket om "kristendomens högsta adel" vars kännemärke är kärlek, en kärlek som med HV:s språkbruk sprider sina balsamiska dofter. Denna adels kännemärke är "ett älskande hjärta". Detta hjärta ger karaktären skönhet och behag och "den upphöjda själen en ljuvlighet, som är tilldragande".

Avsnittet i sin helhet redovisar vad kärleken är och vad den gör. Det toppas av definitionen att kärlek är att vara älskad och då med hänvisning till Guds kärlek till oss i Kristus. Det hela avslutas med märkliga ord om Jesuskärlekens resultat.

#### **Redovisning i detalj av vad kärleken är och vad den gör.**

HV 1:15 s 205 *Si, skön är du, min älskade, si, skön är du, du dufvoögda!*

HV 4:11 s 205 *Af sötma drypa dina läppar, min brud! Under din tunga är honung och mjölk, och dina kläders lukt är såsom lukten ifrån Libanon.*

Kol 4:6 s 205 *Edert tal vare alltid ljufligt, med salt kryddadt, så att I veten huru I bören svara hvar och en.*

HV 5:16 s 205 *Hans mun är idel sötma, och allt hans väsende behag. Sådan är min vän, och sådan är min käraste, I Jerusalems döttrar!*

Ps 45:2 s 205 *Mitt hjärta flädar öfver af sköna ord; min dikt, så gäer jag, galler en konung; min tunga är en god skrifvares penna.*

Jer 31:20 s 206 *Är icke Efraim mig en dyrbar son, är han icke ett älsklingsbarn, hvilket, ju mer jag bannar det, jag vårdar desto mer? därför uppröres mitt hjärta för hans skull, och jag vill förbarma mig öfver honom.*

1 Petr 4:8 s 206 *Och framför allt hafven en innerlig kärlek till hvarandra; ty "Kärleken skall öfverskylla en myckenhet af synder".*

HV 8:6 s 206 *Lägg mig som ett signet på ditt hjärta, som ett signet på din arm! Ty kärlek är stark såsom döden, dess nitälskan är hård såsom dödsriket, dess glöd är en elds glöd, en Herrens låga.*

1 Joh 3:16 s 206 *Däraf hafva vi lärt känna kärleken, att han har gifvit sitt lif för oss; äfven vi äro pliktige att gifva vårt lif för bröderna.*

*Starka vatten kunna icke släcka kärlek, och strömmar ej förkväfva den.* Om någon, för att vinna kärlek, än gäfve ut allt gods han äger i sitt hus, man skulle blott förakta honom. HV 8:7 s 206

Matt 25:40 s 206 *Då skall Konungen svara och säga till dem: 'Sannerligen säger jag eder: Vadhelst I haven gjort mot en av dessa mina minsta bröder, det haven I gjort mot mig.' Även Matt 18:5 o 10:42.*

Si, skön är du! H. V. 1:15.

Ett älskande hjärta giver karaktären skönhet och behag, den upphöjda själen en ljuvlighet, som är tilldragande. Kärleken omgiver "kristendomens högsta adel med ljuvliga, balsamiska dofter, såsom Libanon strömmade sin vällukt över nejden. »Dina kläders lukt äro såsom lukten från Libanon.» s 205

Kärleken är full av inspiration, liv och ljus. Den har inga stickord. Dess tal är ljuvligt. Kol.4:6. Kärleken förjagar *all* bitterhet. »Hans mun är idel sötma.» Den utgjuter sig i glödande skildringar av sitt föremål och är av större värde för Moses uppdrag samt outhärligare för evangelisten än själva Arons vältalighet. Ur ett varmt hjärta framkvälla sköna ord, och det giver poesien högre lyftning. »Min tunga vare en god skrivares penna.» Ps. 45:2. Det bästa vi kunna giva är ett varmt hjärta. s 205

Kärleken tager den förolämpades parti och tar den felande i försvar men tillrättavisar honom med gråtande allvar. »Är icke Efraim mig en dyrbar son, är han icke ett älsklingsbarn, vilket, ju mer jag bannar det, jag vårdar desto mer? Därför uppröres mitt hjärta för hans skull.» Jer. 31:20. Kärleken avundas ej, han förtalar ingen. »Ty kärleken överskyler en myckenhet av synder.» 1 Petr. 4:8. s 205 f

Kärleken har ömt hjärta men fast karaktär. Den är stark såsom döden, dess nitälskan är hård såsom dödsriket, dess glöd är en elds glöd, en Herrens låga. H. V. 8:6. Kärleken dör hellre än att vika. »Därav hava vi lärt känna kärleken, att han gav sitt liv för oss.» 1 Joh. 3:16. Ingen makt har ännu kunnat besegra kärleken. »Starka vatten kunna icke släcka kärlek, strömmar ej förkväva den.» H. V. 8:7. Den sannskyldiga kärleken har en enda person och ett enda föremål för sitt liv och är ett enda hjärta och en odelad vilja. Han dör för den älskade och återfinner sig själv i honom. *Man bliver den man älskar.* s 206

## **Vad kärleken är och vad den inte är**

Från inledningsstycket hämtar vi att kärleken äger förmåga att ge karaktären skönhet och behag, och en själ som genom kärleken blivit upphöjd, egenskaperna ljuvlighet och förmågan att vara tilldragande.

Kärleken är full av inspiration, har inga stickord, dess tal ljuvligt. Dess mun idel sötma, den har ett varmt hjärta men en fast karaktär. Kärleken är stark som döden, dess nitälskan hård som dödsriket, dess glöd en elds glöd. Den har en enda person och ett enda föremål för sitt liv. Kärleken är ett enda hjärta och en odelad vilja. Kärleken avundas inte, förtalar ingen.

## **Vad kärleken gör**

Kärleken förjagar *all* bitterhet. Den utgjuter sig i glödande skildringar av sitt föremål, den framkväller sköna ord och ger poesin lyftning. Kärleken ger ett varmt hjärta, tar den förolämpades parti, den felande i försvar och tillrättavisar honom. Kärleken dör för den älskade och återfinner sig själv i honom. Den

dör hellre än att vika. Kärleken ger sitt liv för oss, den kan inte besegras.

**Ett första konstaterande:** Så långt tydligt att EG:s mål är att låta Kristus bli bärare av allt gott som kärleken åstadkommer, tillika förutsättning för kärleken.

1 Joh 4:10 s 206 *Däruti består kärleken, icke att vi hafva älskat Gud, men att han har älskat oss och sändt sin Son till försoning för våra synder.*

1 Joh 4:16, s 206 Och vi hafva lärt känna och hafva kommit till tro på den kärlek, som Gud har till oss. Gud är kärlek, och den som förblifver i kärleken, han förblifver i Gud och Gud i honom.

Joh 14:23 f s 206 Jesus svarade och sade till honom: Om någon älskar mig, skall han hålla mitt ord, och min Fader skall älska honom, och vi skola komma till honom och taga vår boning hos honom. Den som icke älskar mig, hållr icke mina ord; och det ord, som I hören, är icke mitt, utan Fadrens, som har sändt mig.

Kärleken består ej uti att älska utan i att *vara älskad*, ej uti att giva, utan i att taga emot; men kärlekens natur är sådan, att han offerar allt. »Däruti består kärleken, icke att vi hava älskat Gud, men däruti, att han har älskat oss och givit sin Son till försoning för våra synder.» 1 Joh. 4:10.

Och har Jesus blivit enda föremålet för vår kärlek, så att vi för hans skull förlorat allt, som delade våra hjärtan, giver denna hänförelse en underbar lyftning åt hela vårt liv och grundlägger en skön, helig karaktär. Ej under, att skalder och poeter hava sjungit kärlekens lov, och likväl ha de flesta varit främmande för kärleken själv. 1 Joh. 4:16.

Det kan ej förnekas, att en person är värd lika mycket som han älskar. Joh. 14:23, 24.

## **Inte göra utan vara**

För den kristne gäller inte primärt att göra utan att vara. Hon älskar inte före allt annat, hon är älskad. Subjektet är Gud, hans kärlek och hans försoningsoffer i Kristus. En kristens kännetecken är inte att ge utan att hon tar emot.

När så sker att en kristen tar emot blir i nästa steg Jesus "enda föremålet för vår kärlek". Hänförelsen till denne Jesus blir allt för den kristne, något som grundlägger "en skön, helig karaktär".

Sen förunderliga ord grundade på Joh 14:23 f som förutsätter något av sammansmältning mellan Gud, Jesus och den kristne. "En person är värd lika mycket som han älskar".

Den kristnes kärlek förutsätter inte enbart lydnad och hängivenhet utan leder också till likvärde, likvärde med sin kärlek och denna kärlek är Guds och Jesu kärlek.

O, låt mig vara till för Jesu hjärta  
Och gömd uti hans välbehag,  
Så att jag må i både fröjd och smärta  
Behärskas av det högre livets lag.

Avslutningsversen bygger på sista avdelningens ”vara – bli” tema, vara i Jesu hjärta för att bli ”behärskad av det högre livets lag”, d v s av livet i Kristus.

## **Bibelanknytningarna**

Omtolkar den erotiska kärleken i HV, tar vara på uttryck för kärlek på andra ställen i bibeln och bygger sin kärleksteologi på Johannes.

– Ps 45:2 s 205 Mitt hjärta flädar öfver af sköna ord; min dikt, så säger jag, gäller en konung; *min tunga är en god skrifvares penna.*

HV 1:15 s 205 *Si, skön är du*, min älskade, si, skön är du, du dufvoögda!

HV 4:11 s 205 Af sötma drypa dina läppar, min brud! Under din tunga är honung och mjölk, och *dina kläders lukt är såsom lukten ifrån Libanon.*

HV 5:16 s 205 *Hans mun är idel sötma*, och allt hans väsende behag. Sådan är min vän, och sådan är min käraste, I Jerusalems döttrar!

HV 8:6 s 206 Läg mig som ett signet på ditt hjärta, som ett signet på din arm! Ty kärlek är stark såsom döden, *dess nitälskan är hård såsom dödsriket, dess glöd är en elds glöd, en Herrens låga.*

HV 8:7 s 206 *Starka vatten kunna icke släcka kärlek, och strömmar ej förkväfva den.* Om någon, för att vinna kärlek, än gåfve ut allt gods han äger i sitt hus, man skulle blott förakta honom.

Jer 31:20 s 206 *Är icke Efraim mig en dyrbar son, är han icke ett älsklingsbarn, hvilket, ju mer jag bannar det, jag vårdar desto mer? därför uppröres mitt hjärta för hans skull*, och jag vill förbarma mig öfver honom.

Matt 25:40 s 206 Då skall Konungen svara och säga till dem: 'Sannerligen säger jag eder: Vadhelst I haven gjort mot en av dessa mina minsta bröder, det haven I gjort mot mig.' Även Matt 18:5 o 10:42.

Joh 14:23 f s 206 Jesus svarade och sade till honom: Om någon älskar mig, skall han hålla mitt ord, och min Fader skall älska honom, och vi skola komma till honom och taga vår boning hos honom. Den som icke älskar mig, håller icke mina ord; och det ord, som I hören, är icke mitt, utan Fadrens, som har sändt mig.

Kol 4:6 s 205 Edert *tal* vare alltid *ljufligt*, med salt kryddadt, så att I veten huru I bören svara hvar och en.

1 Petr 4:8 s 206 Och framför allt hafven en innerlig kärlek till hvarandra; ty ”*Kärleken skall öfverskylla en myckenhet af synder*”.

1 Joh 3:16 s 206 *Däraf hafva vi lärt känna kärleken, att han har gifvit sitt lif för oss*; äfven vi äro pliktige att gifva vårt lif för bröderna.

1 Joh 4:10 s 206 *Däruti består kärleken, icke att vi hafva älskat Gud, men att han har älskat oss och sändt sin Son till försoning för våra synder.*

1 Joh 4:16, s 206 Och vi hafva lärt känna och hafva kommit till tro på den kärlek, som Gud har till oss. Gud är kärlek, och den som förblifver i kärleken, han förblifver i Gud och Gud i honom.